

bibu.se

SCENKONSTBIENNAL FÖR BARN OCH UNGA

FRIGÖR KREATIVITETEN!

RAPPORT från kreativitetsspåret på bibu.se 2012

Common Ground SKOLA SCENKONST

Under **bibu.se** 2012 genomförde vi ett kreativitetsspår med tre talare som är internationellt ansedda auktoriteter inom sina respektive fält:

Paul Collard, VD för brittiska CCE, Creativity Culture and Education

Rosa Aurora Chavez Eakle, MD, PhD, Washington International Center for Creativity

Suzanne Osten, regissör och konstnärlig ledare för Unga Klara

Spåret bestod av tre individuella föreläsningar och ett publikt samtal mellan föreläsarna. Samtalets modererades av Theresa Benér som är teaterkritiker och kulturskribent. Utöver detta ledde Mr Paul Collard från brittiska CCE en exklusiv tredagars workshop med fem lärare/pedagoger och fem scenkonstnärer. Theresa Benér bevakade föreläsningarna samt den öppna redovisningen av Paul Collard's workshop och hennes rapport finns på sidorna x – x. På sidan x återges en text som Paul Collard skrev inför sin medverkan i biennalen.

Kreativitetsspåret presenterades med etiketten "COMMON GROUND – skola scenkonst", en benämning som vi använde för programpunkter som hade extra hög relevans för aktörer från båda sektorerna. "COMMON GROUND – skola scenkonst" presenterar ämnen, erfarenheter och frågor som är lika intressanta att ta del av för lärare och rektorer som för dansare, dramatiker och teaterchefer. Områden där ingen part är den allenarådande auktoriteten."

Spåret nådde en publik om 556 personer. All personal inom skola/förskola i Lunds kommun hade fri tillgång till seminarierna och fem av workshopens "lärarplatser" var reserverade för dem.

EN SIDOEFFEKT

Inför biennalen tog vi kontakt med Lunds Universitet och Malmö Högskola i syfte att ge fler möjlighet att höra huvudtalarna. Vi informerade om våra seminarier och att de var öppna för studenter och lärare, liksom för allmänheten. Vidare erbjöd vi möjligheten att anlita "våra" talare som gästföreläsare. Initiativet ledde till att Dr Rosa Aurora Chavez Eakle's make(!) föreläste för KSM-studenter (Kultur-språk-medier) på Malmö Högskola den 23 maj 2012. A. Jonathan Eakle är Associate Professor at The School of Education vid Johns Hopkins University i Baltimore och föreläste på temat: "Museum Literacies and Pan-Institutional Possibilities for Creating Other Education Spaces."

Kreativitetsspåret kunde genomföras tack vare samarbete med:
Barn- och skolförvaltning Lunds stad • Barn- och skolförvaltning Lund Öster
Lunds kommun/Kultur
Kulturkraft Syd med hjälp av finansiering från Europeiska Socialfonden
De medel Lunds kommun avsatte kom från den statliga Skapande skola-satsningen

KulturKraft@Syd

KULTURRÅDET

bibu.se 2012

COMMON GROUND: KREATIVITET I SKOLA & SCENKONST

RAPPORT FRÅN SEMINARIER, FÖRELÄSNINGAR OCH WORKSHOPS

Av Theresa Benér, teaterkritiker och kulturskribent – www.theresabener.se

Ett av de uttalade syftena med Bibu är att den ska vara mer än en mötesplats för upplevelser av scenkonst. Bibu ska också vara en plats där skolpersonal, kulturproducenter och scenkonstnärer inspireras till att utveckla nya strategier som kan skapa förändring i världen utanför teatern. På Bibu 2012 stod temat kreativitet i fokus för en rad föreläsningar, seminarier och workshops.

Att kreativitet ligger i hjärtat för all scenkonst torde de flesta vara överens om. Men utgångspunkten för festivalens dialoger kring kreativitet var att denna egenskap blivit allt viktigare, inte bara inom konstnärligt skapande och forskning, utan i en vidare social kontext. Paul Collard¹ beskriver det som att vi lever i en tid där det inte som förr finns lediga tjänster till arbetsökande. I dag måste individer själva uppfinna och skapa sina arbetsmöjligheter. Han bedömer att uppåt 60% av dagens skolelever kommer att utöva arbeten som ännu inte finns:

– Människors förmåga att inte bara anpassa sig till yttre förändringar utan också styra förändringsprocesser så att de gagnar en själv är sålunda grundläggande för att man ska lyckas på 2000-talet, hävdar Collard.

Kreativitet, dynamik och flexibilitet är väsentliga egenskaper för den som ska möta utmaningar inom exempelvis kris- och konflikthantering, entreprenörskap eller känslomässiga och sociala uppbrott som följd av nya familjebildningar. Både i den privata och offentliga sfären är kreativitet en tillgång, då den ger oss autonomi och autenticitet i våra bedömningar och handlingar.

MÄNNISKAN FÖDS KREATIV

Har då alla människor tillgång till kreativitet? Ja, glädjande nog förklarade kreativitetsforskaren Rosa Aurora Chávez Eakle² att kreativitet alltid har funnits hos människan. Den visar sig mycket tidigt i barndomen, i samband med lek, men även upp i hög ålder fortsätter hjärnan att skapa synapser som stödjer kreativa förhållningssätt till nuet.

Människan föds alltså kreativ. Men vilka metoder har vi för att identifiera och utveckla denna medfödda kreativitet? Vilken typ av kreativitet är för övrigt önskvärd i samhället? Är det främst det som Suzanne Osten betecknade som en "anständig kreativitet" vi vill se hos barn – eller är vi också beredda att se en resurs i de kreativa uttryck som ifrågasätter normer, stabilitet och konsensus?

¹ Paul Collard, grundare och VD för den brittiska organisationen CCE – Culture, Creativity and Education. Utformar specialdesignade planer och program för kreativ intervention i utbildningssystem. Huvudföreläsning: Frigör kreativiteten!

² Rosa Aurora Chávez Eakle, MD, psykiater, psykoanalytiker, kreativitetsforskare vid Washington International Center for Creativity. Huvudföreläsning: Den kreativa hjärnan

Rosa Aurora Chávez Eakle berättade i sin föreläsning att det finns minst 500 definitioner på kreativitet, och det finns därutöver flera som menar att den inte låter sig kategoriseras. På 2000-talet har forskare bland annat inom neurobiologi kommit att intressera sig mycket för kreativitet och kopplingen till estetisk varseblivning och utövning. Det finns ett nytt forskningsfält kallat neuraesthetics (Scour Zeki, 2001) där man upptäckt att känsla för skönhet och harmoni är relaterat till människans evolutionsprocess och har mindre med kultur och uppfostran att göra än man förut trott.

LEK I EN KREATIV ATMOSFÄR

Rosa Aurora Chávez Eakle konstaterade att barns lek är grundläggande för att hjärnan ska mogna. Med hänvisning till psykoanalytikern Donald Winnicott talade hon om vikten av attuned interaction från vuxna, dvs en förmåga att känna in det barn har skapat och tillsammans med dem etablera en harmonisk men avgränsad sfär där fantasier, känslor och lek kan prövas och utvecklas. Detta förhållningssätt förefaller ha likheter med den danske familjeterapeuten Jesper Juul, som Suzanne Osten³ gärna refererar till i Unga Klaras projekt om uppfostran. Jesper Juul menar att det är viktigare hur man gör saker tillsammans än vad man säger. Både barn och vuxna fungerar bäst i en kreativ atmosfär där såväl konflikter som känslor och oväntade utspel kan bearbetas i engagerade samspel.

Chávez Eakle kom att börja forska i kreativitetsfrågor då hon i sin praktik som psykiater ofta såg samband mellan psykopatologier och kreativa blockeringar. Hennes studier av hjärnans aktiviteter pekar på att psykisk obalans oftast hämmar spelet mellan hjärnhalvorna och olika centra i hjärnan, så att kreativa impulser inte kan processas och formuleras på ett adekvat sätt. Omvänt visar studier av cerebrala blodflöden hos mycket kreativa individer att de simultant aktiverar flera centra i hjärnan. De involverar primära (drömrelaterade) och sekundära (logiska, rationella) processer i relation till ett aktivt arbetsminne, vilket frigör en förmåga att se nya samband och kombinationsmöjligheter mellan begrepp och företeelser som tidigare inte varit relaterade till varandra.

KREATIVITET KAN MÄTAS

I sin forskning har Rosa Aurora Chávez Eakle utgått från det så kallade Torrance Test of Creative Thinking (TTCT) för att mäta individers kreativitet. Testet, som utvecklades på 1980-talet av psykologi-

professorn Ellis Paul Torrance, har fördelen att det är tillämpbart på barn från olika kulturell bakgrund (tidigare test i USA har missgynnat afro- och latinamerikanska barn på grund av ett alltför kulturellt betingat innehåll), det är könsneutralt och mäter såväl verbal som figurativ förmåga. Testet ska för övrigt inte förväxlas med IQ-test, då kreativitet inte nödvändigtvis går hand i hand med intelligens.

Resultaten av TTCT visar att starkt kreativa individer befinner sig i ett slags ständigt självförverkligande. De utforskar sig själva och omgivningen i en optimistisk attityd, söker inte undandra sig skador eller risker, har utpräglad envetenhet och målinriktning i sina handlingar, samtidigt som de är samarbetsbenägna, toleranta och empatiska. Forskningen visar också att sömn är avgörande för kreativitetsutveckling, då sömnen sorterar impulser och uppslag i minnet.

Rosa Aurora Chávez Eakle erinrade för övrigt om att barns kreativa utveckling når en plattå i 9-10-årsåldern. Ofta tror vuxna att barn som närmar sig tonåren är mindre benägna att engagera sig i skapande projekt, men det kan alltså ha med denna biologiska fas att göra.

ATT VÅGA GETID ÅT KREATIVA VÄGAR I UNDERVISNING

Paul Collard ser också en medfödd kreativ potential hos barn men är övertygad om att konventionella utbildningsinstitutioner kväver den. Collard har i 25 år arbetat med att integrera konstnärligt skapande och kultur i stads- och samhällsutveckling. Med organisationen CCE har han varit med om att utforma programmet Creative Partnerships, som innebär att kulturskapare och konstnärliga yrkesutövare engageras i projekt där de under längre tid samverkar med skolor för att utarbeta kreativa strategier i undervisningen. Under 2002-2011 drevs dessa program på uppdrag av regeringen i Storbritannien, men i samband med drastiska

3 Suzanne Osten, teaterregissör, filmare, författare. Grundare och konstnärlig ledare av Unga Klara. Blivande gestaltterapeut. Deltar i biennalen med Unga Klaras produktion Uppfostrarna/De uppfostringsbara. Seminarium om Uppfostran av barn och vuxna.

nedsänkningar i kulturbudgeten slopades de helt. CCE verkar nu i stället internationellt, vilket ger ett än vidare referensmaterial.

Paul Collard hör ofta att det inte "finns tid" att ställa frågor eller välja annorlunda inlärningsmetoder i skolor. Skolorna nöjer sig i allmänhet med att lära ut saker eleverna ska veta och göra. Sådant är enkelt mätbart. Men i kriterierna för en lyckad skolgång ingår att man också ska lära sig att kunna vara som individ och att leva tillsammans med andra. Väsentligt för barn är att lära sig ta risker, göra egna val och våga ta ansvar för dem, inte bara lära sig och kunna återge andras kunskap. Barn behöver utbilda sig för livet, inte bara prestera höga betyg.

Bibus åhörare fick flera exempel på intressanta samarbeten som genomförts inom ramen för Creative Partnerships. Vi såg klassen som låg efter i matematikkunskaper och sammanfördes med en teaterregissör och en animationsfilmare. De lärde sig framställa matematiska problem i form av dramaövningar, filmscener och med hjälp av animationer. På så sätt fick de ett mer konkret perspektiv på ämnet och blev vid slutproven under läsåret skolans bästa klass i matte. Dessutom förbättrades deras kunskapsresultat i andra ämnen.

LÄR ELEVERNA TRO PÅ SINA EGNA VISIONER
En annan klass i ett socialt problemområde, med skoltrötta och oengagerade barn, vände på nedgången genom att engagera sig gemensamt i ett projekt där man tog vara på deras fantasi. Barnen köpte ett begagnat flygplan (!) som de med hjälp av en designer inredde till ett klassrum. Plötsligt blev det betydligt roligare att gå till skolan! Collard framhöll att dessa barn, som växt upp i en kultur av att det inte är lönt att försöka ändra på sina villkor, fick nu en känsla av empowerment, en tillit till att man i samverkan med andra kan dela och genomföra en vision.

Collard visade även en film från projektet *Drömmarnas hus* på Rosengård i Malmö, där han varit inblandad som konsult. Ungdomarna fick arbeta med att göra

egna filmer. Därigenom kunde de gå in i en konstnärlig sfär där de gemensamt kunde utforska svåra känslor och etiska frågor med en kreativ distans. När barn och ungdomar får verktyg att konstnärligt arbeta med sina erfarenheter och söka formulera ny kunskap, kommer de ofta fram till just de slutsatser som de vuxna önskar att de ska nå. Skillnaden är bara att de unga känner ett starkare ägarskap till den kunskap de själva har förvärvat.

Konstnärliga metoder för in annorlunda uttryck och en starkare social sammanhållning i undervisningen, betonade Paul Collard. Konstnärer arbetar med fantasin, som hjälper oss att tolka verkligheten konceptuellt. Därför gör fantasin och konsten att världen blir mer verklig och begriplig, hävdade han.

RÄDSLAN ATT INTE VARA EN PERFEKT FÖRÄLDER

Unga Klaras konstnärliga ledare Suzanne Osten framhöll att hon själv hela sitt liv har använt det konstnärliga skapandet för att undersöka, förstå och kommunicera sina erfarenheter som barn och vuxen. Unga Klara har alltsedan starten 1975 utvecklat metoder för att integrera research och dialog med barn och vuxna i sina konstnärliga processer. Osten uttryckte förvåning över vuxnas "förakt" gentemot barn och funderade på om det beror på att man inte kan kontrollera barn så länge de inte kan tala. Suzanne Osten berörde därmed en rädsla, som kanske bottenar i vuxnas egen osäkerhet inför sin föräldraroll. Man är engagerad, men vet inte riktigt hur man ska göra.

I seminariet om Uppfostran av barn och vuxna beskrev Suzanne Osten och dramatikern Erik Uddenberg Unga Klaras arbete med projektet Uppfostrarna/De ouppfostringsbara. I två år genomförde man research. Då tog gruppen kontakt med lärare, akademiker, socialsekreterare, psykoanalytiker m m, och samlade in olika slags dokumentation för att utreda hur familjer faktiskt organiserar sig. Här utkristalliserades olika kategorier:

- Familjen som företag (med ledarskap, förhandling och samordning av "verksamheten")
- Post-It-lappsfamiljen (där alla är ute i olika aktiviteter och man kommunicerar internt via minneslappar)
- Akvariefamiljen (där alla samlas framför tv:n och talar lite)
- Patriarkala familjen (ofta sedd i immigrantkretsar, där familjefadern i Sverige blivit arbetslös och kompenserar sin försvagade sociala identitet genom att utöva ett auktoritärt styre i familjen, främst mot hustru och döttrar)

Unga Klaras projekt handlar om barn och vuxna i "normala", alltså inte dysfunktionella, familjer. Gruppens undersökningar gav upphov till en rad

frågeställningar: Vågar man vara förälder? Har alla rätt att bli föräldrar? Hur förenar man arbete, skola och vardagliga plikter med en kreativ och vänskaplig relation med barnen? Varför fastnar föräldrar så lätt i ett slags vuxna rollspel, där barnen kan genomskåda en brist på autenticitet? Vilka rollfördelningar sker mellan kvinnor och män i en familj?

Suzanne Osten fasade inför en kvinnlig bloggare hon läst, som deklarerade att hennes ambition var att bli den perfekta föräldern:

– Barn vill inte ha det! Man vill väl inte vara någons perfekta projekt?

IDYLLISKA FAMILJEKLICHÉER MOTVERKAR KREATIV SAMVERKAN

Suzanne Osten menade att det i den starka relation som uppstår mellan föräldrar och barn ("den viktigaste man har i livet") kan vara väsentligt att ge uttryck för en reell passion. Genom att brinna för något öppnar man också för en kreativ kontakt och kommunikation med barnen. Hon poängterade att det är två parter involverade, två aktörer som vill väldigt mycket med och av varandra. Suzanne Osten tog även upp påverkan utifrån, de idealschabloner som inte minst i media förmedlas av förälder- barn-relationen. Tidningarna var just dessa dagar fyllda av idylliska familjebilder på kronprinsessan Victoria, prins Daniel och den lilla nydöpta Estelle. Men tänk om den lilla prinsessan skulle uppvisa ett surt humör eller vara ostyrig – hur stor acceptans har vi för barn som rubbar bilden av harmoni och samförstånd?

Suzanne Ostens konstnärliga projekt går ut på att i scenkonsten testa, undersöka och diskutera hur vi betar oss med varandra i livets olika skeden och situationer, och söka formulera hur vi kanske skulle vilja förhålla oss till olika dilemman och utmaningar.

WORKSHOP MED LÄRARE OCH SCENKONSTNÄRER

Ett workshop-program som under ledning av Paul Collard pågick under Bibu syftade till att praktiskt pröva hur scenkonst kan skapa nya infallsvinklar på kommunikationsproblem i undervisningen. Fem lärare hade parats ihop med fem scenkonstnärer och dessa par hade fått i uppgift att redovisa eller iscensätta problemställningar.

Ett par utförde en pas de deux där först läraren/eleven följde en dansares koreografiska rörelser. Efter ett tag började läraren/eleven spinna vidare på rörelser i egna mönster, vilket ledde till konflikt och obalans. Scenen utmynnade i att dansaren och läraren/eleven rörde sig i ett växelspel, där de uppmärksam och följsamt interagerade i ett levande möte. Det var en vacker, skrämmande och tydlig bild av problemen i klassiska undervisningsformer som fastnar i sina egna rutiner, men scenen pekade alltså också på en tänkbar utveckling mot ömsesidig lyhördhet.

Ett annat par iscensatte en historielektion och delade ut roller till oss åhörare/elever, så att alla i rummet blev delaktiga i att spela fram den historiska händelse som skulle läras ut. Ett tredje par skapade så kallad forumteater av en blockerad situation mellan en lärare och en till synes ointresserad elev. Genom att publiken kunde ingripa, stoppa spelet och komma med råd till alternativ handling, löstes knuten successivt upp, så att lärare och elev kunde mötas i en konstruktiv pedagogisk dialog.

SKOLAN SEDD MED ANDRA ÖGON

Alla som medverkade i dessa workshops tyckte det hade varit ett mycket givande sätt att föra dialog och att uppleva festivalens program. Lärarna och deras scenkonstföljeslagare fann att de hade fått positiva fördjupningar genom samtalen om föreställningarna. Det kreativa perspektivet i parkonstellationerna var också något som de medverkande lärarna önskade ta med till sina institutioner.

Paul Collard framhöll att konstnärer i skolor förvisso inte direkt kan komma med lösningar på alla problem – även konstnärer behöver tid för att få kreativa impulser – men det intressanta är att de ser en situation med nya ögon. I samverkan med läraren kan de föreslå alternativa vägar som inte leder spikrakt till ett mätbart kunskapsmål, men som stimulerar eleverns förhållningssätt till själva lärandet. Genom en mer självständig, lekfull, kreativ process kan eleverna nå fram till kunskaper och färdigheter som de i sin tur kan tillämpa i nya konstellationer. De vågar med andra ord tänka fritt, vilket är en förutsättning för deras framtida medborgerliga engagemang i en vital demokrati.

Theresa Benér

WORKSHOP med PAUL COLLARD

Under bibu.se 2012 höll Paul Collard en exklusiv, tre dagar lång workshop med fem lärare/pedagoger och fem scenkonstnärer.

Deltagarna delades in i par om en pedagog och en scenkonstnär. Varje par enades om att jobba med en frågeställning eller projektidé och slog sedan följe genom biennalen. Paret bearbetade "sin frågeställning" med stöd av impulser från gemensamma upplevelser ur föreställnings- och seminarieprogrammet.

Gruppen samlades tre timmar per dag för handledning och gemensamma reflektioner. Paul Collard förmedlade kunskap om olika verktyg/metoder som utvecklats/identifierats i Storbritannien tack vare det nationella programmet "Creative Partnerships" som CCE lett. På den tredje dagen hölls en öppen redovisning av resultaten.

SÅ HÄR SKREV NÅGRA AV DELTAGARNA EFTERÅT:

"Paul Collards workshop under bibu i maj gav något så ovanligt som konkreta verktyg och nycklar för samtal och samarbete mellan konstvärlden och skolan. I och med att workshopen var ordnad så att "konsten" och "skolan" skulle arbeta tillsammans, så hittade vi snabbt ett gemensamt språk och gemensamma referenser när vi skulle identifiera svårigheter och möjligheter i våra samarbeten.

Min egen ingång till workshopen var att jag vill lyfta frågan om konst och kultur i skolan i relation till den nya läroplanen LGRI I - utan att fastna i det som sammanställs som "estetiska läroprocesser". På många sätt tycker jag att de estetiska läroprocesserna ställer sig i vägen för konstens betydelse inom skolan. Paul Collards workshop gav, förutom kontakter och referenspersoner från skolans värld, både vatten på min kvarn och argument. Det är jag mycket glad för.

I dagarna ger Regionteater Väst ut ett skol-kit med dels en inspirerande/informerande film ("Kolla scenkonst", 10 min) om att ta del av scenkonst - dels en enkel skrift ("Prata scenkonst") där jag dels ger förslag på hur man kan prata om scenkonst i grupp efter ett dans- eller teaterbesök med klassen (och några förslag på hur denna samtalsmodell kan tillämpas i klassrummet), dels förankrar det som jag menar är konstens egenvärde till just LGRI I.

Tankarna på detta skol-kit fanns redan innan workshopen, men Paul Collards workshop och meddelatagare var till stor hjälp när jag skulle hitta ingångar och till det kommande arbetet."

– Anna Berg, Dramaturg Regionteater Väst/frilans

"Jag tyckte att workshopen med Paul var magisk. Han är en mycket klok man och om man oroade sig över att det skulle vara svårt att arbeta flera dagar tillsammans med människor man inte kände och dessutom prata engelska så släppte det snabbt eftersom han var så vänlig och ödmjuk... ..Det gav mig en kick att höra Paul berätta om arbete han gjort med skolor på Rosengård... ..Plötsligt blev det möjligt att ta till sig."

– Kim Grahn, Skolsekreterare, Malmöskéns muslimska friskola Ögårdsskolan

"Workshopen med Paul Collard var spännande, lekfull och väldigt givande på ett emotionellt plan för någon som mig som alltid jobbar med strategier som jag försöker nöta in. Jag insåg att den andra delen av min strategi, den att lyssna till alla de inblandade och sedan överraska dem med något som jag tror de skulle utmanas av är bättre. Efter mitt deltagande känner jag mig mindre ensam i min position mitt emellan skolans värld och kulturens och hans värdering av mina arbetsmetoder gör att det känns lättare att sträva framåt."

– Lena Lidén, Barn- och ungdomskultursekreterare och projektledare e-tjänster, Alingsås

"A very inspirational workshop with fun and dedicated colleagues! Paul shared many useful ideas and concepts. It was an interesting way to assimilate BIBU!"

– Ed Damron, Expressteatern

bibu.se presenterar

Mr PAUL COLLARD

Paul Collard är VD för brittiska Creativity, Culture and Education (CCE), som arbetar med att ge barn tillgång till konst, kultur och kreativt lärande. Paul har mer än 25 års erfarenhet av att arbeta med konst och kultur. Han är expert på hur man använder kreativitet och kultur som motorer för social och ekonomisk förändring. Dessutom är han en underbar föreläsare vars språkbruk och tilltal är tillgängligt för alla som behärskar lite engelska.

I nedanstående text presenterar han några tankar, men på www.bibu.se/workshop kan ni även se honom så som en tonårig kille beskriver honom. Missa inte den animerade filmen "Paul the Penguin" – den är helt enkelt underbar!

CREATIVITY

DEVELOPS THE CAPACITY TO IMAGINE THE WORLD DIFFERENTLY

Creativity develops the capacity to imagine the world differently. We all need the ability, not just to cope with change, but to positively thrive on it and engineer it for ourselves. Therefore, young people need the tools to conceptualise how the world could be different and the inner confidence and motivation to make it happen. They need to be able to take risks and fail confidently. To do this young people need to enjoy learning, know how to seek out relevant information, apply knowledge and skills in new and imaginative ways and try out ideas in real world situations where they can observe real outcomes and receive generative critical feedback. CCE, through its Creative Partnerships programme, has developed an approach through which pupils, teachers and creative professionals collaborating toward open-ended outcomes develop these abilities and skills in children and young people.

CCE believes that creativity is not simply about doing the arts and that working with creative professionals from many different art forms and disciplines helps develop creative thinking.

Through its Creative Partnerships programme, CCE enables schools to work with creative practitioners to develop a broad, balanced and relevant curriculum. In particular, it helps teachers to deliver the curriculum more imaginatively and flexibly, to use creativity as a motivator, and to develop

creative skills in young people. It does so by supporting a range of creative practitioners to work in partnership with schools in long term sustained relationships. Above all, it encourages an approach designed around the needs of the individual with education tailored to the needs of each child.

Our experience in Creative Partnerships has led us to understand that for creative skills to be developed in young people, systematically and comprehensively, schools must become creative environments. The characteristics of a creative environment would include a highly adaptable and individualised timetable, with an elastic approach to time (it is more important to complete a journey within the time required than to define a journey by the time available), flexible and imaginative approaches to the use of space (the shape, functions and appearance of spaces should be in a constant state of flux), process to be valued over product in the outputs the schools celebrates and displays, a lack of hierarchy and a culture of continuous learning for all.

Because many children and young people already have access to such opportunities, CCE focuses its work on those children and young people who don't, and for whom access to such opportunities could transform their future.

CCE promotes a systemic approach to creative and cultural initiatives. It builds on the excellent practice which already exists in many places to make the quality of such interventions consistently high, to ensure that all children and young people get the opportunity to be included and to place quality at the core of any creative or cultural experience. There are many projects and small scale initiatives which have been able to demonstrate a positive impact on young people and their families. CCE has developed an approach which tries to ensure that every such initiative always has a powerful effect.

Why do we do this? In the 21st Century people no longer enjoy long term careers in specific areas of employment where specialised knowledge acquired in school and university can be deployed for the rest of their lives. People should now expect to have a number of careers, to enjoy periods of portfolio working (simultaneously working on a number of different contracts) and to be prepared constantly to develop new skills and knowledge. More often than not they will have to develop their own specialisms and employment opportunities. The contemporary world is no longer offering opportunities for job seekers. It requires job creators. So the ability, not only to adapt to change, but to take control of change processes and make it work to your benefit is essential to success in the 21st century.

The skills and/or competencies required to succeed in this world have been as defined by CCE include, being imaginative, disciplined, persistent, collaborative and inquisitive. In so doing they will be able to:

- Think imaginatively and have lots of ideas
- Take confident decisions
- Take and manage risk
- Ask challenging questions
- Transfer knowledge/skills into new settings
- Be emotionally literate/working effectively in teams
- Reflect critically

This set of skills is increasingly seen across education systems as being of fundamental importance. The EU have recently conducted a survey of all European Education systems and have concluded that the core competencies they each seek to develop in young people are:

- Critical thinking
- Creativity
- Initiative taking
- Problem solving
- Risk assessment
- Decision taking
- Managing feelings

Clearly these mirror the skills that CCE is seeking to unlock in young people.

CCE argues from its experience that these skills and/or competencies are in fact behaviours and that behaviours are learnt by imitation. If we wish young people to become more creative, then we will have to educate them in environments in which adults model these behaviours. For many teachers this will require a major change in their teaching style.

CCE has shown that putting artists and other creative professionals into schools in long term relationships can support teachers in bringing about this change in their approach to teaching which in turn creates the space in which children and young people can develop their creativity.

To support this case, CCE has commissioned extensive research on many aspects of its impact. The programme is shown to have a positive impact on:

- Raising attainment
- Reducing absences
- Engaging parents in the children's learning
- Strengthens teacher skills and motivation

And returns £15 to the treasury for every £1 invested by the Government.

This compares well with OECD research which shows that the traditional ways of teaching is resulting in demotivated young people lacking in confidence.

More details on the evidence collected can be found on:

<http://www.creativitycultureeducation.org/research-impact/>

*Paul Collard
Creativity Culture and Education
March 2012*

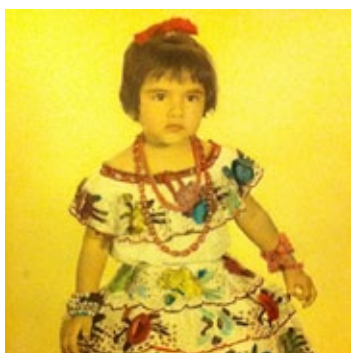

THERESA BENÉR
är verksam i svenska media som teaterkritiker och kulturskribent, specialiserad på europeisk samtids-teater. Theresa anlitas regelbundet till föredrag och föreläsningar om teater, bildkonst och kritik.
www.theresabener.se

PAUL COLLARD
har över 25 års erfarenhet av att arbeta med kreativitet och kultur som drivkraft i förändrings- och utvecklingsprocesser. Han är VD för brittiska CCE, Creativity Culture and Education och har bl.a. skapat regerings stora program "Creative partnership" som varje år kopplar ihop 2.500 skolor med artister och kulturinstitutioner.
www.creativitycultureeducation.org

ROSA AURORA CHAVEZ-EAKLE MD PhD
är hjärnforskare och chef för Washington International Center for Creativity. Hon forskar bland annat runt kreativitet, personlighet och psykologi samt molekylära genetiska variationer associerade med kreativitet. Rosa är även verksam inom New Horizons for Learning vid the School of Education at the Johns Hopkins University i Baltimore och har bl.a. skrivit "The Relevance of Creativity in Education".
www.creativitywashington.com
<http://education.jhu.edu/PD/newhorizons/>

SUZANNE OSTEN
är konstnärlig ledare på Unga Klara. Hon har regisserat nyskapande teater för både vuxna och barn och hon har höjt statusen på barn-teater såväl internationellt som i Sverige. Suzanne Osten regisserar även film och har varit professor i regi på Dramatiska Institutet. Vid sidan av sitt arbete som konstnärlig ledare och regissör föreläser hon och driver workshops.
www.ungaklara.se

BILDER

sid 2: Seminarium under bibu.se 2012 **sid 3 - 4:** workshop med elveer från Hjärupslundsskolan **sid 5:** workshop med Suzanne Osten & Unga Klara **sid 6:** workshop med Paul Collard **sid 8:** Paul Collard, föreläsning under bibu.se, Samtliga bilder av fotograf Anna Diehl **sid 7:** Bild från Youtube, Paul Collard som en tonåring beskrivit honom **sid 9:** Theresa Benér, fotograf: Peggy Eklöf • Paul Collard, fotograf: Simon Rix • Rosa Aurora Chavez-Eakle som barn • Suzanne Osten, fotograf: Petter Persson